

Greetings from Opinsauna – Learning Spaces Terveisiä Opinsaunasta!

Vapaan sivistystyön päivät 2018, Jyväskylä
Katinka Käyhkö

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Mikä on
"Opinsauna"?

OPINsauna ≠
OPEN sauna!

El tätä...

...vaan tätä!

+ muita oppimisen tiloja (erit. VST:ssä)

Historiaa tiiviisti

Syksy 2015:

”Pakolaiskriisi”

Opinsauna syntyy UEF:n kasvatus- ja aikuiskasvatustieteen pääaineessa. Keskiössä turvapaikkaa hakevat ja VST

2016:

Palveluoppimisen vakiinnuttaminen käytäntönä

Uusia kursseja mukaan, pieniä tapahtumia, opinnäytetyöt

2017:

Rahoituksen haku ja saaminen (OKM)

KV-opiskelijat mukaan vastuunkantajiksi
Rahoitus ja koordinaattori 10/2017 alk.

2018:

Täyttä laukkaa!

Intensiivistä verkostoitumista, pilotteja ja vaikuttamistyötä.
Jatkorahoituksen etsintää?

Lisää
Opinsaunasta?

UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND

AJASSA HAE OPISKELUAKSI OPISKELU TUTKIMUS PALVELUT UEF

OPINSAUNA

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO
JOENSUU | KUOPIO | SAVONLINNA

Opinsauna - Learning Spaces

Opinsauna on Itä-Suomen yliopiston kasvatustieteiden ja psykologian osastolla syksyllä 2015 käynnistetty hanke, jossa kehitetään, pilotoidaan ja arvioidaan kotoutumista tukevaa vapaan sivistystyön tyyppistä toimintaa. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi erilaisten ryhmien luontevaa kohtamista ja vuorovaikutusta edistävien omaehtoisten ja harrastustavoitteisten opiskelumahdollisuuksien kehittämistä turvapaikkaa hakville, maahan muuttaneille ja kantaväestöön kuulville.

[www.uef.fi/
opinsauna](http://www.uef.fi/opinsauna)
Hankkeen verkkosivut

https://www.facebook.com/groups/Opinsauna/

Opinsauna

OPINSAUNA

liberal LEARNING SPACES

education, learning, arts, knowledge, think, different, perspective, ability, communication, information, world, life, education, learning, arts, knowledge, think, different, perspective, ability, communication, information, world, life

Joined Notifications Share More

[https://www.facebook.com
/groups/Opinsauna/](https://www.facebook.com/groups/Opinsauna/)

FB-ryhmä = Hyvien
käytäntöjen jakamista &
keskustelufoorumi
erityisesti Vapaan
sivistystyön (VST)
toimijoille!

Opinsauna on... Projekti- ja palvelu- oppimista

- Opinsaunassa käytetään **projektioppimista** (*project-based learning, PBL*) ja **palveluoppimista** (*service-learning*)
- Tieteenalan oppisisällöt ja teorat + lähiyhteisön ja alueen oikeiden organisaatioiden kehittämistarpeet
- -> Yhteisöjen jäsenille ja vapaan sivistystyön toimijoille tukea arkeen
- Käytännössä yliopiston opiskelijat
 - Kehittävät todellista toimintaa samalla kun suorittavat opintoihinsa kuuluvia opintojaksoja
 - Saavat opintopisteitä tekemästään

Lukukausi 17-18 numeroina:

- Palveluoppiminen oli mukana ja käytössä 7 (8) kasvatus- ja aikuiskasvatustieteen opintojaksolla
- Yhteensä 191 suoritettua opintopistettä
- 40 "omaa" opiskelijaa
 - Joista 24 kv-opiskelijoita
 - 1-3 kurssia / opiskelija
- + 4 vapaaehtoista eri osastolta, näistä 3 kv-opiskelijoita

Opinsauna on... Pilotteja 1/2

- Monikulttuurinen musiikkiryhmä
 - Yhteistyökumppani: musiikkikoulu Musa-Pekka
 - Yhteissuunnittelu
 - 13 osallistujaa, 10 kansallisuutta, 9 kieltä
 - 11 tapaamista
 - 7 keikkaa (mm. Kihaus Folk!)

The event poster is for 'Ilo elää Paiholassa'. It features a group of four people in traditional white and red clothing sitting on a stone wall. The text is in Finnish and provides details about the event. The poster includes logos for Pohjois-Karjalan MAAKUNTALIITTO, Pokali, KKI, and SANARATAS. The background is light blue with a red header and footer containing navigation icons.

Maakuntapäivän yhteisöllinen kyläjuhla

Ilo elää Paiholassa

25.8. KLO 16–19
PAIROLAN KESÄKAHVILAN RANNASSA
Niemenkartanontie 4, 80850 Paihola

Pihapelejä, melontaa, ekoaseita ja sanataiteilua kansainvälisessä ilmapiirissä.

Illan päättää monikansallisen Shared Musicin konsertti klo 18.30-19.00 sairaalan juhlasalissa.

Ruoka- ja kahvitarjoilu.
Tervetuloa!

Pohjois-Karjalan MAAKUNTALIITTO
Pokali
KKI
SANARATAS

Opinsauna on... Pilotteja 2/2

- **Kulttuurienvälinen teatteriryhmä**
 - Yhteistyökumppani: Joensuun seudun kansalaisopisto
 - Yhteissuunniteltu
 - Ryhmä alkaa 11.9. (23 kokoontumista, päättyy helmikuussa 2019)
 - Max 15 osallistujaa + mahdolliset puvustus, lavastus jne. tiimiläiset
- **Osaamisen tunnistamisen itsearviointityökalut**
 - Yhteistyökumppanit: Opintokeskus Sivis ja Karelia AMK
 - Painopisteenä vapaa-ajalla hankitun todistukseton osaaminen ja siitä kertomisen helpottaminen
 - Luonnoksia testattu toistaiseksi 4 maahan muuttaneiden ryhmässä
- **Medialukutaitokurssi**
 - Yhteistyökumppani: Kansanvalistusseura
 - Käynnistysvaiheissaan, tulossa kurssipohja materiaaleineen ja oppaineen vapaasti käytettäväksi
 - Pilotointi keväällä 2019 (kansalais- tai työväen opistossa)

JOENSUUN SEUDUN
KANSALAIPOPISTO

Osaavaa kansalaistoimintaa

Opintokeskus **Sivis**

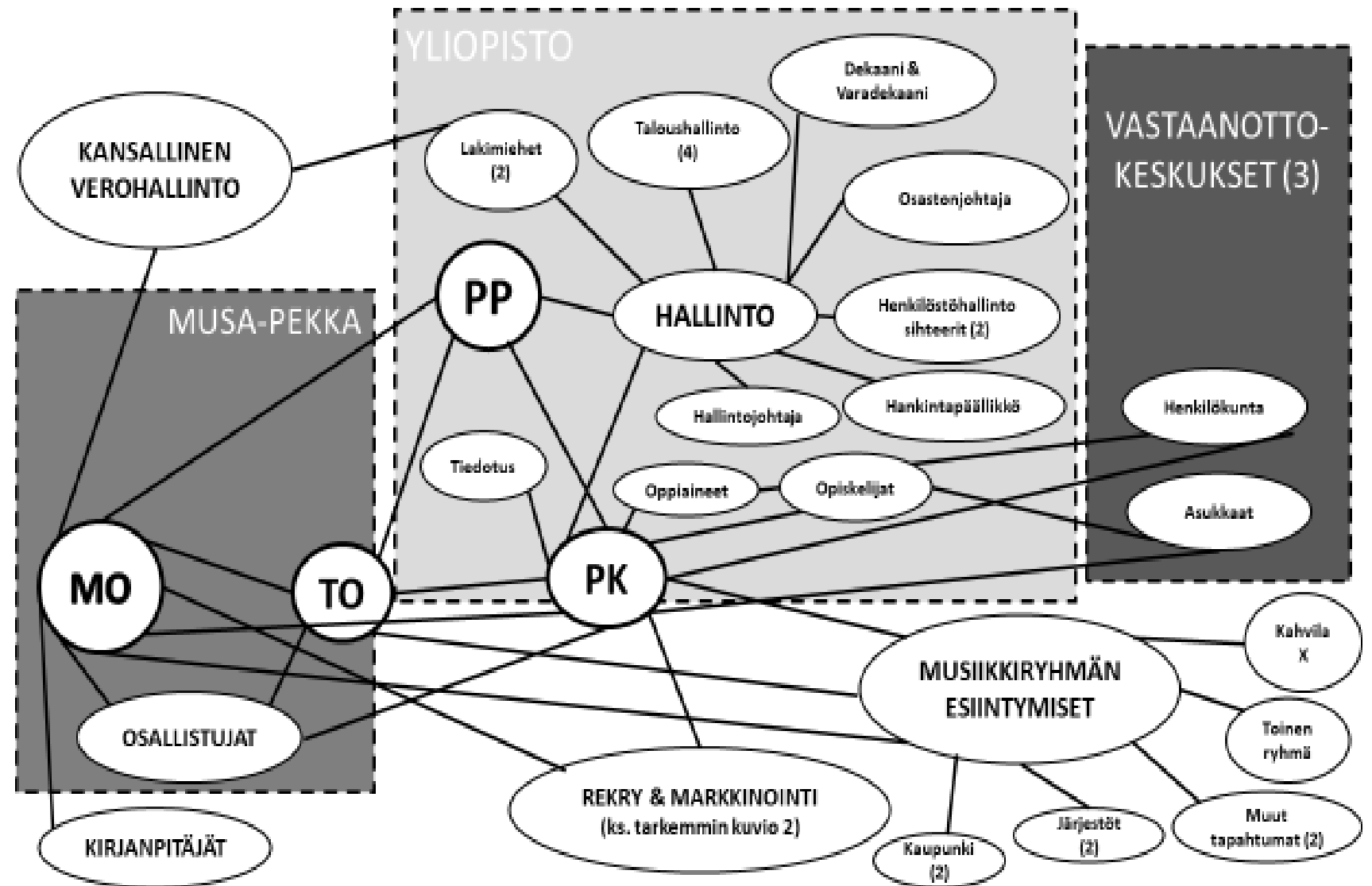

Karelia

Kansanvalistusseura

Opinsauna on...
Laajaa verkosto-yhteistyötä

Opinsauna
on...
VST-toimijan
tuki
kulttuurien-
välistymisessä

Vapaan sivistystyön oppilaitoksille ja toimijoille (ml. järjestöt) Opinsauna tarjoaa mm. seuraavia asioita:

- Käytännön apua kotoutumista tukevan toiminnan ja koulutusten ideointiin, suunnitteluun ja toteutukseen, erityisesti ajatellen uusia ja moninaisia aikuisryhmiä
 - yhteissuunnittelu, harjoittelijat
- Mahdollisuuksia arvioida ja kehittää omaa toimintaa myös tutkimuksen kautta
 - opiskelijoiden opinnäytetyöt, mahdolliset laajemmat tutkimushankkeet
- Kanavia kertoa omista hyvistä käytännöistä ja oppia toisten toimivimmista ratkaisuista
 - Facebook-ryhmä, tapahtumat, hankkeen edetessä rakentuva verkkoympäristö
- Reitin löytää mielekkäitä yhteistyötahoja ja rakentaa verkostoja vaikkapa tulevia hankkeita ajatellen
- Ajantasaista tietoa vapaan sivistystyön mahdollisuuksista kotoutumisen edistäjänä – myös Suomen ulkopuolelta (resurssit ja materiaalit, tapahtumat)

Opinsauna on... Paljon muutakin 😊

Esim. opiskelijoiden organisoima lautapelikeräys, turvapaikkaa hakevien kieliopintoja "OLS for Refugees" –lisenssillä... jne.

- kaikkea ei voi ennakoida, ja hyviä ideoita löytyy matkan varrella

Online
Linguistic
Support

Lisäkysymyksiä,
yhteistyöideoita...?
Ota tuki
yhteyttä!

Jyri Manninen
Professori, PI & PP
jyri.manninen@uef.fi

Katinka Käyhkö
KM, PK & PT
katinka.kayhko@uef.fi

OSA II

Käytännön ratkaisuja

Opinsaunassa ja Shared Music -pilotissa opittua

Miten vastata tuttuihin haasteisiin?

Menisinkö itse
yksin mukaan
täysin kiinalaiseen
harrastusryhmään?

”Maahanmuuttajien osallistuminen opiston muuhun kuin suomen kielen opiskeluun kansalaisopistossa jäi hankkeessa valitettavasti odotuksiin nähden melko vaatimattomaksi. **Ilmeisesti maahanmuuttajien aktivointi tällaiseen harrastustoimintaan vaatii aivan uudenlaista markkinointia ja uuden lähestymistavan.** *Maahanmuuttajat osallistuvat kyllä innokkaasti suomen kielen opiskeluun omissa ryhmissään ja se on erittäin tärkeä toiminta varsinkin kotouttamisen alkuvaiheessa, odotettaessa muuta kotouttamiskoulutusta. Muille kursseille tuleminen kantaväestön sekaan onkin sitten jo haastavampaa.*

lisalmen kansalaisopistossa on alettu järjestää ns. ystäväkursseja maahanmuuttajien tukiverkoston rakentamiseksi. *Ehkä tulevaisuudessa kannattaisikin miettiä järjestelmää, jossa myös kansalaisopiston kädentaidon kurssille tultaisiin suomalaisen ystävän kanssa. SPR, ystäväjoukko tai vastaava taho voisi ehkä koota maahanmuuttajista ryhmän, jonka jäsenet yhdessä uskaltautuisivat kursseille.* **Yksittäiselle maahanmuuttajalle kynnys tulla kantaväestön joukkoon harrastamaan on korkea, kun tuntemus uudesta kulttuurista ja kielitaito ovat vielä huonot.”**

(Kansalaisopistosta kansainväliseksi opistoksi -hanke 2014-2015, lisalmi)

1. Yhteis- suunnittelu

- **Yhteissuunnittelu = jo suunnitteluvaiheessa myös potentiaalisten osallistujien edustajat ovat mukana**
 - Esim. Shared Musica suunnittelemassa (2 kokousta):
1 turvapaikkaa hakeva (+ tulkki),
2 pakolaisstatuksen saanutta,
1 kv-opiskelija ja
1 suomalainen osallistuja,
tuntiopettaja, yrittäjä ja projektikoordinaattori
- Edut:
 - "Ansojen" esikartoitus
 - "Omannäköisempi" tulos
 - Merkittävä tuki markkinoinnille!

Hyviä lisävinkkejä löydät OED:n materiaaleista!!
(linkit Opinsaunan verkkosivuilla)

2. Verkostot rekrytoinnin ja markkinoinnin tukena....

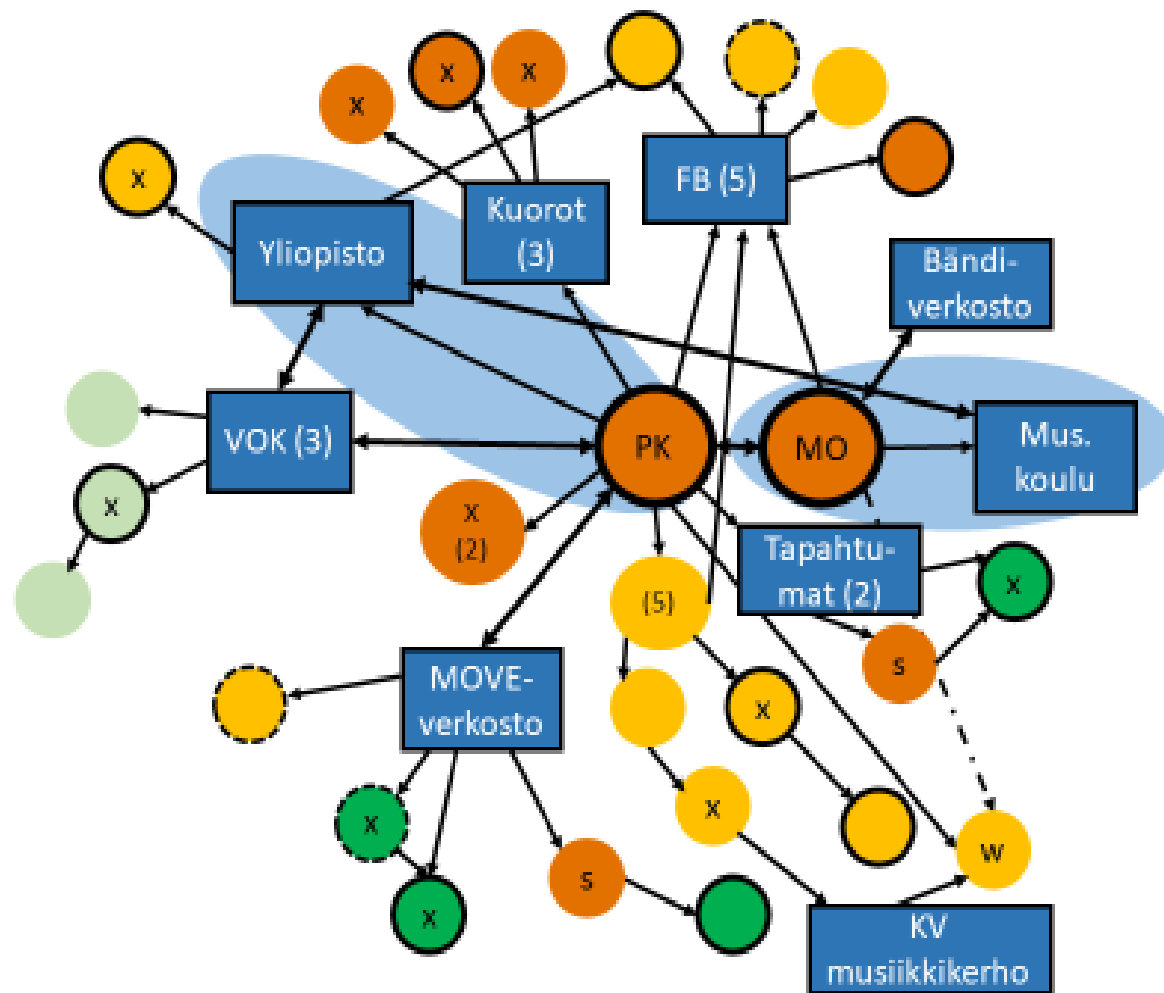
Lähtökohdat

- Musiikkikoululla ei ollut aiempaa kokemusta monikulttuurisista ryhmistä eikä suoria kontakteja potentiaalsiin maahan muuttaneisiin osallistujiin
- Tuntiopettajalla oli kokemusta vain kulttuurienvälisistä muskareista, ei aikuisryhmistä
- Käytettävissä ei ollut kurssisihteeriä
- Aikaa oli vähän ja unelma suuri...
- -> **Mistä osallistujat???**

Strategia

- Projektikoordinaattori
 - "änkesi mukaan" monikulttuurista työtä tekevien yhdistysten verkostoon -> sana levisi
 - Vieraili tapahtumissa "bongaamassa" ja tulemassa tutuksi
 - Hyödynsi olemassa olevat kontaktit
 - Tapasi kiinnostuneita kasvokkain
- Lisäksi: suorat yhteydenotot kuoroihin ja bändiverkostoon

2...ja kanavina

Koodit:

- Organisaatio/kanava
- Hakee turvapaikkaa
- Pakolaistasutus
- Muu siirtolainen
- "Supi" suomalainen
- Aktiiviosallistuja
- Osallistui kerran
- "Liittouma"
- Kontakti
- Tukihenkilö
- x Tapaaminen kasvokkain PK:n kanssa ennen aloittamista
- w Potentiaalinen uusi opettaja musiikkikoululle

HUOM: Kaikki merkityt olivat ainakin kerran suoraan yhteydessä pilottiin

Toteutustiimin terveisiä:

Aiemmin en ole henkilökohtaisesti ollut kovin paljon maahanmuuttajien kanssa tekemisissä. Jo suunnitteluvaiheessa saatoin huomata, miten vähän sitä tietää... Monikulttuurisen kurssin järjestämisestä voin suositella lämpimästi!

Todellisten yhteisryhmien muodostaminen täytyy asettaa selkeäksi tavoitteeksi, ja löytää siihen toimivat ratkaisumallit.

Prosessi antoi lisäymmärrystä oikeanlaisten verkostojen tärkeydestä sekä kulttuureiltaan erilaisten aikuisten kanssa työskentelystä. Se tarjosi myös hienoja musiikkielämyksiä ja iloa siitä, että ainakin yhdelle pakolaiselle ryhmällä oli merkitystä.

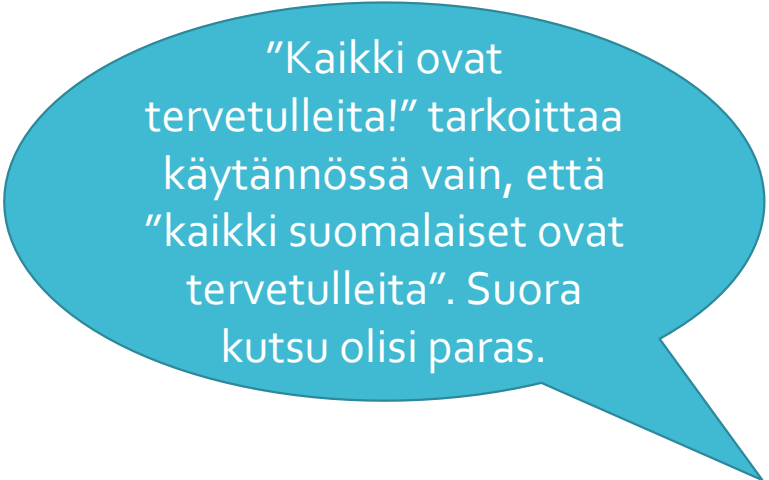
Monikulttuurinen musiikkitoiminta kannattaa mielestäni aina!
Se edistää kotoutumista, opettaa uusia asioita, rytmejä, lauluja, mutta myös edistää suvaitsevaisuutta ja tasa-arvoa. Siinä voi kehittyä laulajana, muusikkona ja osana bändiä. Siinä saa uusia tuttavuuksia ja ystäviä. Monikulttuurinen musiikkitoiminta antaa uusia kokemuksia ja elämyksiä niin osallistujille kuin yleisöllekin.

Kulttuurienvälisyyteen tähtäävän VST-toimijan muistilistalle:

- **Selvitä, miten henkilö, jolla ei ole suomalaista henkilötunnusta* voi ilmoittautua kursseilenne – ja kerro se selkeästi!**
 - Henkilökunnalle
 - Viestinnässänne (verkkosivut, kurssiesitteet jne.)
- Käy läpi kurssitarjontanne; **mihin muualta tullutkin harrastaja on tervetullut?**
 - ...ja mistä sen voi tietää?
 - Näkyykö kurssiesittelyissä mitään kulttuurienvälisyyteen viittaavaa?
 - Millä kiele/illä viestitään?
Mitä tai keitä mahd. kuvissa näkyy?
- **Yhteisryhmät tavoitteeksi -> yhteissuunnittele uutta tarvittaessa!**

*lainsäädännössämme ei ole estettä edes ns. paperittoman VST-osallistumiselle, ks. <https://minedu.fi/maahanmuuttajat-ja-kotoutuminen>

”Kaikki ovat tervetulleita!” tarkoittaa käytännössä vain, että ”kaikki suomalaiset ovat tervetulleita”. Suora kutsu olisi paras.

- **Verkostoidu ja etsi oikeita kontakteja uusiin opiskelijaryhmiin**
 - Järjestöt ja hankkeet toimivat siltoina, mikäli aloitat ”tyhjästä” ja auttavat laajentamaan olemassa olevaa kontaktipintaa
- **Hyödynnä maahan muuttaneita osaajia** myös opettajina tai opettajapareina!